

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 697
van **GWENNY DE VROE**
datum: 31 mei 2016

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**
VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

Inzameling afgedankte zonnepanelen - Uitvoering

Rekening houdend met een levensduur van circa 25 jaar voorspelde een Duitse studie in 2007 dat het aantal afgedankte zonnepanelen in de Europese Unie tegen 2020 zal toenemen tot 35.397 ton en in 2030 tot 132.750 ton. Niet alleen is er het probleem van het afval. In de zonnepanelen zitten ook heel wat waardevolle materialen, zoals glas (90-95%), aluminium en verschillende halfgeleidende materialen die hergebruikt kunnen worden. Door een correcte inzameling en recycling van zonnepanelen wordt niet alleen de afvalberg kleiner, ook de energie die nodig is om ruwe materialen te vervaardigen, wordt beperkt.

Ondanks het bestaan van een Europees programma voor vrijwillige terugname (PV Cycle) dat enkele inzamelpunten in Vlaanderen telt, kwamen zonnepanelen in het verleden via de containerparken toch bij het grof vuil terecht. Anno 2011 bestonden geen recyclagemogelijkheid voor afgedankte zonnepanelen, verklaarde toenmalig bevoegd minister Van den Bossche.

Sinds de herziening van de Europese richtlijn AEEA 2012/19/EU over het beheer van afgedankte elektrische en elektronische apparatuur, vallen nu ook zonnepanelen onder de aanvaardingsplicht. De aanvaardingsplicht moet ertoe leiden dat alle beschikbare afgedankte zonnepanelen worden ingezameld en verwerkt met toepassing van de best beschikbare technieken.

De aanvaardingsplicht van zonnepanelen werd opgenomen in het ontwerp van uitvoeringsbesluit bij het materialendecreet VLAREMA (Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen), dat op 15 juli 2011 werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Sinds 1 januari 2013 geldt de aanvaardingsplicht voor afgedankte fotovoltaïsche zonnepanelen. Elke fabrikant/invoerder is wettelijk verplicht om te zorgen voor de registratie, de rapportering van de hoeveelheid op de markt gebrachte zonnepanelen, de gratis terugname en de verwerking van afgedankte zonnepanelen.

De sectorfederaties hebben intensief overleg gepleegd om tot een systeem voor inzameling en recyclage te komen. Om uitvoering te geven aan de aanvaardingsplicht hebben de beroepsfederaties PV-Vlaanderen, ELOYA, FEE, FEDELEC en NELECTERA in mei 2016 PV CYCLE BELGIUM opgericht. De oprichting volgt drie jaar na de start van intensieve onderhandelingen tussen vertegenwoordigers van het bedrijfsleven en de overheid.

PC CYCLE BELGIUM beheert een inzamelnetwerk waar alle gebruikers gratis terechtkunnen met hun afgedankte zonnepanelen. De ingezamelde zonnepanelen worden vervolgens op adequate wijze gerecycleerd tot nieuwe grondstoffen.

Het hele systeem wordt gefinancierd door een kleine milieubijdrage per zonnepaneel, dat dient doorgerekend te worden aan de eindklant. Vanaf 1 juli 2016 treedt deze milieubijdrage in werking op elk nieuwe verkocht zonnepaneel, waardoor de inzameling en verwerking van afgedankte zonnepanelen is gegarandeerd. De milieubijdrage zal gemiddeld niet meer dan 1 procent van de totale systeemkost uitmaken.

Ik heb hierover de volgende vragen.

Inzake registratie

1. Hoeveel afgedankte zonnepanelen zijn momenteel in omloop in Vlaanderen?
2. Hoeveel afgedankte zonnepanelen werden in 2015 ingezameld in Vlaanderen?

Inzake inzameling en verwerking.

3. Wordt bij de recyclage van zonnepanelen een onderscheid gemaakt tussen dunne-film en kristallijne zonnepanelen? Zo ja, op welke manier?
4. Op welke manier zal de inzameling van de zonnepanelen gebeuren?
5. Hoeveel inzamelpunten zullen in Vlaanderen aanwezig zijn?
6. Wordt bij de inzameling een onderscheid gemaakt tussen de verschillende zonnepanelen (soort en/of gebruikte materialen)?
7. Welke recyclagetechniek wordt momenteel toegepast bij afgedankte zonnepanelen? Is deze techniek de minst vervuilende en goedkoopste?
8. Hoe evalueert de minister de verwerking van afgedankte zonnepanelen? Welke rol ziet de minister weggelegd voor Vlaanderen in de recyclage van zonnepanelen? Is dit een piste die interessant is om verder te ontwikkelen vanuit de circulaire transitie die Vlaanderen tracht te bewerkstelligen? Welk potentieel ziet de minister hier dan in?

ANTWOORD

op vraag nr. 697 van 31 mei 2016

van **GWENNY DE VROE**

1. Gezien uw tweede vraag peilt naar de hoeveelheid afgedankte zonnepanelen, bedoelt u hier waarschijnlijk het aantal zonnepanelen in omloop. Dit is ongeveer 270.000 ton of 13,5 miljoen panelen.
2. In België werd 118 ton ingezameld. Dit komt overeen met ongeveer 6000 zonnepanelen. Er zijn nog geen aparte cijfers voor Vlaanderen beschikbaar.
3. Er wordt een onderscheid gemaakt op basis van de aanwezigheid van silicium. Dit is met het oog op de verwerking belangrijker dan een onderscheid tussen de kristallijne en dunne-film zonnepanelen.
4. De inzameling van de afgedankte zonnepanelen wordt verwezenlijkt door de opstelling van een voldoende aantal inzamelpunten die op evenwichtige wijze verdeeld zijn, zodat een voldoende dekkinggraad van het grondgebied van het Vlaamse Gewest gegarandeerd wordt. Een voldoende dekkinggraad wordt bereikt indien het netwerk van officiële verdelers wordt aangeduid of indien 90% van de laatste houders zijn afgedankte zonnepanelen kan inleveren bij een inzamelpunt binnen een straal van 40 kilometer van zijn woonplaats. Op het einde van de duurtijd van deze MBO zal de bepaling van het aantal inzamelpunten geëvalueerd en indien nodig bijgesteld worden. Daarnaast zal PV CYCLE BELGIUM ook de inzameling organiseren op locaties waar de zonnepanelen worden ontmanteld op voorwaarde dat het aantal zonnepanelen meer dan 40 bedraagt. Hiervoor wordt een gratis ophaling ter plaatse voorzien.
5. Op dit ogenblik zijn er 11 inzamelpunten in Vlaanderen. Doel is om op termijn 25 tot 50 inzamelpunten te realiseren in Vlaanderen.
6. Zie antwoord op vraag 3.
7. De siliciumhoudende zonnepanelen worden verwerkt bij vlakglas recyclagebedrijven. Deze techniek is op dit ogenblik de Beste Beschikbare Techniek.
8. Op dit ogenblik is er in Vlaanderen reeds verwerkingscapaciteit voor afgedankte zonnepanelen. Zonnepanelen dragen zeer goed bij aan de doelstellingen van de circulaire economie. Het grootste gewicht (85%) van een zonnepaneel is glas dat teruggewonnen wordt als glasscherven waarbij de kleine scherven (0-5 mm) worden gebruikt in glaswol en glasisolatie producten en de grotere scherven (5-12 mm) worden gebruikt in nieuwe glasproducten. Het tweede belangrijkste bestanddeel (10%) is aluminium en wordt teruggewonnen in aluminium producten. De overige bestanddelen zoals koper en zilver worden eveneens teruggewonnen en ingezet in nieuwe producten.